

Những quan tâm về sức khỏe

Axit Lactic

tháng Sáu 2006

Axit Lactic là gì?

Axit lactic có ít nhưng lại nhiều nguy hiểm được tạo ra bởi chất lactate có nhiều trong máu. Lactate là một loại hóa chất được tạo ra trong quá trình chuyển hóa năng lượng trong các tế bào. Khi lượng lactate cao, lượng axit trong máu cũng sẽ lên cao và có thể gây nguy hiểm đến các tế bào trong cơ thể.

Axit lactic được tạo thành từ đâu?

Axit lactic được tạo thành bởi sự tổn thương của mitochondria. Mitochondria là cấu tạo của các tế bào và chúng chuyển hóa thực phẩm chúng ta ăn và sản sinh ra năng lượng chúng ta cần thiết. Thông thường, mitochondria dùng oxygen để chuyển hóa đường glucose thành năng lượng. Nếu không có đủ oxygen hoặc nếu mitochondria không hoạt động hữu hiệu, các tế bào phải tạo năng lượng bằng cách khác. Năng lượng được tạo ra khi không có oxygen sẽ cho ra axit lactic. Axit lactic sẽ nhanh chóng chuyển hóa thành lactate trong máu tạo nên nồng độ acid trong máu. Thông thường lactate được chuyển hóa qua gan. Ở người có axit lactic, lượng lactate của họ cao thất thường (hyperlactemia), điều này xảy ra bởi vì họ sản xuất ra quá nhiều lactate hoặc gan của họ không thể chuyển hóa lactate được.

Ai sẽ có nguy cơ với axit lactic?

Người nhiễm HIV đang uống thuốc điều trị như Nukes hay nucleoside chuyển qua các chất ức chế (NRTI) rất nguy hiểm với axit lactic. NRTIs có thể tạo thành axit lactic bằng hai cách: làm tổn thương mitochondria và tổn thương gan.

NRTIs làm tổn thương mitochondria bởi vì chúng ngăn chặn ít nhất một loại chất đạm cần thiết mà mitochondria cần có để hoạt động hữu hiệu. Khi mitochondria không hoạt động tốt, axit lactic được tạo ra.

NRTIs có thể gây ra chứng mỡ trong gan. Gan có mỡ sẽ không hoạt động tốt và không thể chuyển hóa lactate hữu hiệu, do đó lượng lactate sẽ gia tăng trong máu.

Mặc dù tất cả NRTIs có thể dẫn đến tình trạng cao lactate trong máu, những ai đang sử dụng Zerit (d4T) và Videx (ddI, didanosine) có nguy cơ cao hơn người sử dụng các HRTIs khác. Thêm vào đó, phụ nữ, nhất là phụ nữ mang thai, những người mập/béo quá khổ và những người có Hepatitis C đang sử dụng Rebetrol (ribavirin) có nguy cơ cao với axit lactic.

Dấu hiệu và triệu chứng của axit lactic?

Dấu hiệu và triệu chứng của axit lactic bao gồm:

- Buồn nôn, ói mửa và đau bụng
- Cảm thấy mệt mỏi và sụt cân mà không rõ lý do
- Thở gấp, khó thở
- Ăn không ngon miệng
- Gan lớn, chai gan

- bắp thịt bị vọp bễ hoặc đau nhức
- Tê, cảm giác như kim chích ở các đầu ngón tay, ngón chân
- Bắp thịt trở nên yếu rất nhanh
- Tim đập thất thường

Điều trị đối với axit lactic?

Nếu được xác định, thông thường lời đề nghị sẽ là ngưng sử dụng thuốc NRTI. Trong trường hợp nguy kịch, nhập viện và bổ sung dung dịch vào tĩnh mạch. Có người cũng cần được thở máy.

Một số thuốc được gợi ý sử dụng để ngừa và chữa trị chứng axit lactic gồm:

- riboflavin (Vitamin B2)
- thiamine (Vitamin B1)
- anti-oxidants such as NAC and alpha lipoic acid
- acetyl L-carnitine
- coenzyme Q10
- Vitamins C, E & K

Tuy nhiên những cách chữa trị này chưa được nghiên cứu và công nhận

Nếu tôi nghĩ tôi có axit lactic, tôi phải làm sao?

Hiện tại không có xét nghiệm nào có thể cho biết ai có nguy cơ với axit lactic. Xét nghiệm về mức độ lactate không phải là một xét nghiệm có thể dễ dàng và chính xác để kết luận vấn đề. Nếu bạn nghĩ bạn có nguy cơ hay có dấu hiệu của axit lactic, liên lạc với bác sĩ để tìm hiểu về các triệu chứng của bạn. KHÔNG được tự động ngưng thuốc chống HIV nếu chưa thảo luận với bác sĩ.

Copyright @ACAS 2001 & 2006. This fact sheet is produced by ACAS (Asian Community AIDS Services) and is available in English, Chinese (Traditional and Simplified), Tagalog and Vietnamese. Funding for this project is provided by the Ontario HIV Treatment Network (OHTN) and Health Canada. Copies can be downloaded at : www.acas.org/treatment. ACAS provides comprehensive support and case management services for Asian people living with HIV/AIDS; and HIV/AIDS prevention education to the east and southeast Asian Canadian populations in the Greater Toronto Area. ACAS is located at 33 Isabella Street, Suite 107, Toronto, Ontario M4Y 2P7. Tel: (416)-963-4300, Fax: (416)-963-4371 Email: support@acas.org

Legal Disclaimer: While we make every attempt to ensure the accuracy and reliability of information contained in this website/ fact sheet, the information provided here are designed for reference purposes only. These information should not be relied upon as a substitute for medical advice from a qualified professional health care provider and should not be used for diagnosing or treating a condition or illness. Please consult a physician if you have any concerns about your health, treatment regimen and questions related to HIV/AIDS. ACAS, its employees and board members will not be responsible for any loss or harm, however arising, from the use of, or reliance on this information.